

hvis to Stormagter nu om Stunder kom i Krig med hinanden, kan den ene maaske ødelægge den anden økonomisk og handelspolitisk, men den ødelægger samtidig sine egne Handelsinteresser, sine egne industrielle Interesser, sine Agerbrugsinteresser o. s. v., netop fordi Interessefællesskabet og Forbindelsen mellem Landene er blevet saa tæt og saa nøje, som det er. I Forbindelse hermed fremhæver jeg derfor paa ny, at det vilde ikke være et Tankeeksperiment, at der mellem Danmark og Nordamerikas forenede Stater kunde opstaa handelspolitiske Uoverensstemmelser en Gang i Fremtiden, men saa meget mere betydningsfuldt er det, at den store Stat ved denne Traktat binder sig overfor den lille til ikke under nogen Omstændighed og ikke under noget som helst Tvistemaal at gaa Rettens Dør forbi.

Stauning: Jeg vil blot med et Par Ord udtale min og mit Partis Tilfredshed med, at det er lykkedes for Danmark at faa afsluttet en ny Voldgiftstraktat af den videst gaaende Art, en Voldgiftstraktat, der uden Indskrænkninger henviser Tvistemaal til Afgørelse ved Forhandling og Voldgift. Det er naturligt, at Socialdemokratiet med Glæde ser Bestræbelser af denne Art udfoldede. Det er i nøje Overensstemmelse med, hvad vi principielt hævder som den rette Form for Afgørelse af Tvistigheder, og vi kan derfor ikke andet end være tilfredse med, at det lykkes nu og da at faa afsluttet saadanne Traktater. Jeg vil benytte Lejligheden til baade at lykønske den højtærede Udenrigsminister til dette smukke Resultat og opfordre ham til, naar Lejlighed maatte byde sig, at fortsætte Bestræbelserne for at afslutte saadanne Traktater. Det kan vel være rigtigt, hvad der er sagt af en æret foregaaende Taler, at man ikke skal se en alt for stor praktisk Betydning i disse Traktater, men paa den anden Side er det utvivlsomt, at disse Traktaters Afslutning stadig baner Vejen for den fredelige Afgørelse af Stridigheder mellem Nationerne, at de i høj Grad kan opfattes som en Demonstration til Fordel for Freden imod Krigen, og de bidrager utvivlsomt ogsaa til at udvikle den Solidaritetsfølelse mellem Folkene, som vil være meget nyttig i de fortsatte Forsøg paa Samvirken baade i Handelen og paa andre Omraader, hvor Folkene kan have Nytte af at samvirke. Jeg kan derfor udtale mit Partis Tilslutning til den Beslutning, der foreligger Forslag om, og udtale min Tilfredshed med, at det er lykkedes

at faa den afsluttede Traktat saa vidtgaaende, som Tilfældet er. Paa sin Vis vil den kunne tjene som Mønster for fremtidige Traktater.

Ellinger: Vi har jævnlig faaet forelagt for Rigsdagen Udkast til Voldgiftstraktater med andre Lande, og der er formentlig ikke Anledning til, hver Gang en saadan Voldgiftstraktat foreligger, at komme ind paa Voldgiftstanken i al Almindelighed eller paa den Betydning, det har for os at afslutte saadanne Traktater. Jeg skal derfor tillade mig at holde mig til den foreliggende Traktat og skal da sige, at Traktaten jo tilsigter at udelukke Krig imellem De forenede Stater og Danmark og anviser de Veje, der skal følges for at undgaa krigerske Konflikter. Ogsaa jeg vil her udtale min Tilfredshed med, at man forud for Voldgiftsdomstolens Arbejde har medtaget den staaende Undersøgelseskommission, at man altsaa fra dansk Side har adopteret den først i Amerika fremsatte Tanke. Selvfølgelig maa vi ønske, at Traktatens Bestemmelser er saa klart affattede, som de kan være, foruden at den giver et godt reelt Indhold, og i saa Henseende maa jeg sige, at den Maade, hvorpaa det 5te Medlem vælges, forekommer mig mere tilfredsstillende, end om Haager-Domstolen skulde vælge det. De to Stater vil meget let kunne komme ud over Valget af det 5te Medlem, da Undersøgelseskommissionen ikke nedsættes for en særlig Sag. I saa Tilfælde vilde det maaske have sine Vanskeligheder, men naar der er Tale om en staaende Kommission, vil det sikkert ikke berede nogen Vanskelighed. I Artikel II kan maaske de Ord, at „et Medlem skal vælges af hver Regering fra et tredie Land“, misforstaas, som om det skulde være fra et bestemt tredie Land. Ordene dækker ikke ganske det engelske „from some third country“, hvor denne Tvivl ikke er til Stede. Men dette spiller jo ikke nogen stor Rolle.

Ogsaa jeg maa som en æret tidligere Taler, maaske to ærede Talere, sige, at det er selvfølgelig et lidt svagt Punkt for os, at naar Undersøgelseskommissionens Arbejde er endt, og de to Stater ikke er blevet enige og altsaa skal gaa til Haager-Domstolen, saa skal den Overenskomst, der skal træffes, i hvilken Stridens Genstand samt Omfanget af Voldgiftsdommernes Myndighed o. s. v. skal bestemmes, først godkendes af De forenede Staters Senat, hvorimod vi ikke kræver nogen saadan